

جواب

ستاره‌ای که

دکمه آسانسور را زد

راه‌اندازی آندیشکده مستقل فرهنگ و هنر، مهر تاییدی
بر مسئولیت اجتماعی شهاب حسینی است

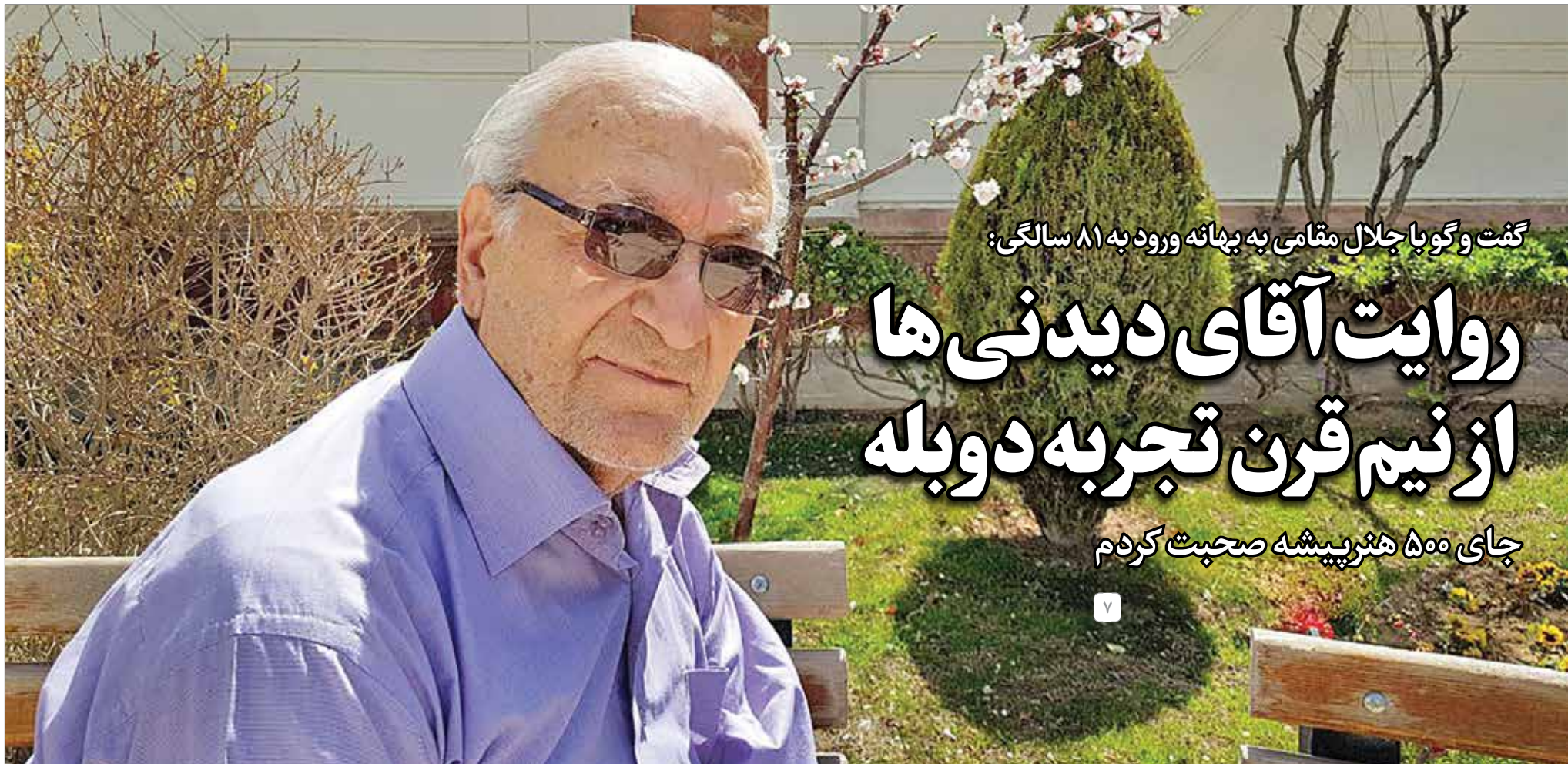
خاطرات خادمان اهل بیت کتاب شد

گفت‌وگو با جلال مقامی به بهانه ورود به ۸۱ سالگی:

روایت آقای دیدنی‌ها از نیم قرن تجربه دوبله

جای ۵۰ه هت‌رپیشه صحبت کردم

سبک زندگی

سوءاستفاده‌های مالی و اخلاقی متعددی
از روان‌شناس نماها گزارش شده است

**روانی شدن به دست
بلاگرهای روان‌شناس!**

۱۲

رسانه

جام جم برخی تغلفات
پلتفرم‌های نمایش خانگی را مرور می‌کند

**صف آرایی در برابر
فضای امن فرهنگی**

۹ و ۸

رسانه

بررسی گونه تخیلی و فانتزی در تلویزیون
در گفت‌وگو با سارا خسروآبادی، فیلمنامه‌نویس

**بلد نیستیم
آثار فانتزی بسازیم**

۶

تلنگر

برگی از تاریخ سینمای ایران

روزگاری که مسعود کیمیایی فیلم پایین می‌کشید!

نمایی از فیلم «فریاد مجاهد»

قرار بود بخشی از تاریخ نهضت امام از جمله حمله به مدرسه فیضیه در سال ۱۳۴۲ و تبعید امام و همچنین ماجرای پس از آن را به تصویر بکشد اما حاصل کار، برداشتی سطحی از انقلاب و مبارزات مردم و رهبری آن و با همان ساختار مبتذل فیلمفارسی بود.

گرچه مسئولان سینمایی وقت، هیچ‌گونه مجوزی برای ساخت و تولید فیلم فریاد مجاهد صادر نکرده بودند اما هیچ اقدامی هم برای جلوگیری از نمایش آن به عمل نی‌آوردند و بالاخره پس از اعتراضات فراوان مردمی، فیلم فریاد مجاهد که از دوم شهریور ۱۳۵۸ اکران شده بود، از یازدهم شهریور از پرده پایین کشیده شد.

البته قبل از آن نیز یک شورای بررسی فیلم (مشابه شورای پروانه نمایش کنونی) مرکب از فیلمسازانی همچون مسعود کیمیایی، امیر نادری، کامران شیردل و داریوش مهرجویی و ... درباره نمایش فیلم فریاد مجاهد نظر منفی ابراز داشته و براساس نظر آنها، صادق قطب‌زاده (رئیس وقت سازمان صداوسیما که بعداً به دلیل شرکت در کودتای ضد انقلابی اعدام شد)، به شدت به دنبال توقیف فیلم بود. اما پس از مدتی و با بازبینی مجدد فیلم توسط دادستانی وقت، دوباره اجازه نمایش گرفت و از تاریخ ۲۳ آبان ۱۳۵۸ روی پرده سینماها رفت.

در آن روزها و قبل از این‌که طرح و برنامه‌ای برای سینمای پس از انقلاب تدارک دیده شود، به طور ضرب‌الاجل تعدادی فیلم که در روزهای پیش از انقلاب ساخته شده ولی مجال نمایش عمومی پیدا نکرده بودند، بازبینی و آنها که مغایرت چندانی با مبارزات مردم نداشت یا به رژیم سابق ارتباطی پیدا نمی‌کردند، با حذف برخی صحنه‌های نامناسب از نظر موازین انقلابی و اسلامی، پروانه نمایش گرفت و در سینماها نمایش داده شدند.

فیلم‌هایی که بعضاً حتی داشتن حجاب اسلامی در آنها، اهمیتی نداشت. آثار همچون پهلوان مفرده (امان منطقی)، میراث من جنون (مهدی فخیم‌زاده) و ... و برخی آثار سینمای شبه روشنفکری موسوم به موج نو (که از نظر متولیان وقت سینما، فیلم‌های معترض و ضد سیستم شاه محسوب می‌شدند) مثل رگبار (پهرام بیضایی) و گوزن‌ها (مسعود کیمیایی) و حتی قیصر نیز در بعضی سینماها اکران شدند.

ماجرای فیلم چه بود؟

فیلم فریاد مجاهد از نخستین تولیدات سینمای پس از انقلاب بود که توسط فیروز (ستار هریس داداش‌زاده) از بازیگران دست‌چندم فیلمفارسی و به کارگردانی مهدی معدنیان ساخته شد که پیش از فریاد مجاهد را (صرف نظر از پذیرش تمامیت فیلم یا رد آن) از پرده پایین بیاوردند...

«عجیب این است که برخلاف هدفی که در آغاز برای راه‌اندازی سینمای ایران و ایجاد امنیت شغلی با کیمیایی داشتیم، با حرکتی که وی انجام داد، خودش حرف‌هایش و حرفه‌اش را زیر حمایت از اجرای تئاتر» (کودکان و نوجوانان با نیازهای ویژه) از سؤال برد و متأسفانه هدایت‌دهنده سلسله اقداماتی شد که فیلم فریاد مجاهد را (صرف نظر از پذیرش تمامیت فیلم یا رد آن) از پرده پایین بیاوردند...

امروزه وقتی جلوی نمایش فیلمی گرفته می‌شود یا اکرانش به تاخیر می‌افتد یا پس از اکران عمومی با اعتراض مردمی مواجه شده و به اصطلاح از پرده پایین کشیده می‌شود، معمولاً سازمان سینمایی مسئولیت آن را برعهده می‌گیرد. و معمولاً در این گونه مواقع بخشی از شبه‌روشنفکران یا فیلمسازان مدعی روشنفکری، خود را مدعی آزادی و آزادیخواهی و به اصطلاح مخالف سانسور جلوه داده و به این عمل معترض می‌شوند.

اما روزگاری بود در اوایل پیروزی انقلاب که بعضی از همین مدعیان امروز، با اکران فیلم‌ها مخالفت کرده و حتی فیلم‌های درحال اکران را از پرده پایین می‌کشیدند!

یکی از این افراد مسعود کیمیایی بود که امروز بیش از آن‌که به سینما و ساختار درست فیلم‌هایش دقت کند، فریاد مقابله با سانسور سر می‌دهد ولی زمانی از پایین‌آوردگان فیلم‌های اکران به شمار می‌رفت؛ بنا بر اسناد و شواهد موجود، او در زمانی که به مشاورت محمدعلی نجفی (مدیر وقت سینمای ایران در سال ۱۳۵۸) منصوب شده بود، از اصلی‌ترین عوامل و عناصری بود که باعث شد فیلم «فریاد مجاهد» ساخته مهدی معدنیان به عنوان نخستین تولید سینمای پس از انقلاب، با همه نقاط مثبت و منفی‌اش، از پرده سینماهای درحال نمایش پایین کشیده شود.

این نکته مهم را محمدعلی نجفی در گفت‌وگو با جمال امید (از مورخان سینمای ایران) بیان کرده است. او گفته:

مسعود کیمیایی
کارشناس سینما

کپی‌رایت و ملودی‌هایی که هزار بار شنیده‌ایم

قانون کپی‌رایت مسئله‌ای جدی است که همواره در عرصه فرهنگ و هنر جای بحث داشته و در دنیا قوانین سخت و سختی هم برای آن اعمال می‌شود. تفاوتی هم نمی‌کند فردی که قانون کپی‌رایت را زیر پا گذاشته چه کسی و در چه جایگاهی است و دلایلش برای این کار چه بوده است. کپی‌رایت در موارد بسیاری در کشورمان نادیده گرفته شده و معمولاً فردی که آن را زیر پا گذاشته، نه تنها در اغلب موارد این اتهام را به گردن نمی‌گیرد، بلکه اگر در اثری که منتشر کرده به صورت غیرقانونی یکی از سه مورد کپی‌برداری، الهام یا کلاژ را انجام داده باشد، در صورت مقصر شمرده شدن، توجیهاتی را در راستای اقدام صورت‌گرفته، بیان می‌کند.

با این همه به نظر من، هر آهنگسازی عقیده ای دارد و به عقیده من در انتخاب ملودی، بیش از هر چیز باید بر مبنای تلفیق درست شعر و ملودی پیش‌رفت و این از هر چیز دیگر مهم‌تر است. چراکه کارهای بسیاری، حتی در سطح جهانی بوده‌اند که شنیده و واپراش شده‌اند اما ملودی‌شان به گوش بسیاری از آدم‌ها آشنا بوده است یا این که در بسیاری از اوقات یک موسیقی را می‌شنویم و با خود می‌گوییم چقدر آشناست و حتی شاید با سرچ کردن به این نتیجه برسیم که برای ما یادآور کدام ملودی بوده است اما آن آهنگساز هنگام ساخت اثرش ممکن است اصلاً به آن ملودی نیندیشیده باشد. اتفاقی که مشابه آن بارها برای من رخ داده و هنگامی که یک ملودی را ساخته‌ام، کسی پیدا شده است که بگوید شبیه فلان کار شده و من تازه پس از آن بوده که متوجه این شباهت شده‌ام در حالی که ابداعی نبوده است.

تعداد نت‌های موسیقی مشخص است و در کل بیش از یک عدد معلوم نیست و هر مدل ملودی که با آنها بسازید و هر چقدر هم که فراز و نشیب‌شان دهید، بالاخره قبلا کسی در جایی، یک ملودی شبیه به آن یا نزدیک به آن ساخته است. پس نمی‌توانید ملودی‌ای بیافرینید که تا به حال در هیچ کجای دنیا شنیده نشده باشد، چون فراتر از تعداد نت‌های مشخص مورد اشاره نمی‌توانید بروید و با آن تعداد نت هم حتماً قبلا کسی کاری را که شما می‌خواهید بکنید، کرده است. پس آنچه می‌ماند به چیدمان نت‌ها، خلاقیت، سازبندی، تنظیم، انتخاب ترانه، خوانش و... برمی‌گردد. اینهاست که کار را متفاوت می‌کند، وگرنه اگر بخواهید از کار هر خواننده فقط خط ملودی‌اش را بیرون بکشید، شک نکنید که به این نتیجه می‌رسید که آن ملودی را هزاران هزار بار پیش از آن شنیده‌اید.

تئاتر «شام عروسی» با هنرمندی کودکان اوتیسم و پروانه‌های

این نمایش به منظور تشویق این هنرجویان برای استمرار فعالیت در حوزه تئاتر و افزایش انگیزه‌های آنان برگزار می‌شود.

یگانه فرجام، محمدرضا دانشی، مانلی حسینی، حسین بلوری، علیرضا زنده‌نام، مریم فیض‌الهی، امیرمحمد کیانی، شهاب زنگنه، محمدجهانگیری، محمد مهدی مصیبی، مریم موسوی، فاطمه خان احمدی، سجاد احدازاده، محسن غفاری، ابوالفضل محمودی، انسبه میرامینی، آزاده جاوید، مریم محسنی، پگاه قدس، زینب جوکار، سحر تراز، نگار زرگرطالبی، مهرشاد آقامیری، شایان احمدپور، نیما طالبی‌نسب، امیرحسین رحمانی، عسل سندان‌ی بازیگران این اثر نمایشی هستند.

با حمایت پردیس تئاتر شهزاد نمایش «شام عروسی» با هنرمندی بچه‌هایی با نیازهای ویژه در سالن شماره ۲ این مجموعه روی صحنه می‌رود. پردیس تئاتر شهزاد قصد دارد در پروژه‌ای با عنوان «طرح حمایت از اجرای تئاتر» (کودکان و نوجوانان با نیازهای ویژه) از هنرمندان تئاتر با نیازهای ویژه حمایت کند و ضمن مشارکت در زمینه تولید آثار، سالن‌های خود را در اختیار این گروه‌ها قرار دهد تا این نوع از تئاتر نیز در جامعه جایگاه خود را پیدا کند.

این نمایش به مدت هفت شب به نویسندگی و کارگردانی جواد فراهانی و با هنرمندی کودکان اوتیسم و پروانه‌ای از دوم تا هفتم مرداد ماه سال جاری ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه روی صحنه می‌رود.

روی صحنه